

Swoszowice świętują 600-lecie lokacji

2015-02-08

Dziś, 8 lutego, odbędą się uroczystości związane z obchodami 600-lecia lokacji Swoszowic. W ich programie znalazły się m.in. msza św. w nowo budowanym kościele parafialnym oraz uroczystości w Szkole Podstawowej nr 43 przy ul. Myślenickiej. Patronat nad wydarzeniami objął Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski.

Uroczysta msza dziękczynna pod przewodnictwem ks. biskupa Jana Szkodonia, Przeora Klasztoru Bożego Ciała, ks. Dariusza Kaczyńskiego, Proboszcza Parafii Opatrzności Bożej w Swoszowicach ks. kanonika Józefa Palenicy rozpocznie się o godz. 12:00 w nowo budowanym kościele parafialnym przy ulicy Kąpielowej. Po zakończeniu nabożeństwa około godz. 13:30 goście przeniosą się do Szkoły podstawowej nr 43 przy ulicy Myślenickiej 112 (będą na nich czekać specjalnie przygotowane autobusy).

W programie uroczystości, które rozpoczną się o godz. 14:00 znalazły się: występy uczniów SP 43, wręczenie nagród w konkursach organizowanych z okazji Jubileuszu (na nowy logotyp osiedla Swoszowice, w konkursie fotograficznym oraz plastycznym „Swoszowice moja mała ojczyzna”), premiera książki „Swoszowice królewska perła siarką i wodami słynąca” oraz premiera spotu o Swoszowicach.

Komitet Organizacyjny Obchodów jubileuszu 600-lecia lokacji Swoszowic zaprasza także na otwarcie wystawy „Swoszowice na przestrzeni wieków” na której zobaczyć będzie można m.in. oryginał dokumentu lokacyjnego Swoszowic przywieziony ze skarbca Klasztoru Bożego Ciała specjalnie na uroczystości. W szkole prezentowane będą również zdjęcia pochodzące z prywatnych kolekcji nigdy dotychczas niepublikowanych, wystawa eksponatów wypożyczonych z muzeum Spraw Wojskowych z fortu Swoszowice oraz wystawa archiwalnych dokumentów szkolnych i prac plastycznych biorących udział w konkursach.

Przypomnijmy, że Swoszowice to dawna wieś leżąca w dolinie rzeki Wilgi przy drodze z Krakowa do Myślenic (dziś to ulica Myślenicka) i trakcie solnym z Wieliczki na Śląsk (dzisiejsze ul. Pytlasińskiego i Sawiczewskich). 600 lat temu – w 1415 r. wytyczono ulicowe centrum zabudowy Swoszowic (przy obecnej ul. Chałubińskiego). Pierwsze wzmianki o wsi, która stanowiła wówczas własność rycerską, pochodzą z połowy XIV w. Pod koniec XVIII w. należała do Funduszu Religijnego, następnie przeszła w ręce prywatne.

Już w XV w. w Swoszowicach znajdował się folwark (przy skrzyżowaniu obecnej ul. Merkuriusza Polskiego i Myślenickiej), karczma i młyn. Do dziś na jego miejscu stoi dwór przebudowany pod koniec XIX w. – swoją siedzibę ma tutaj Samorządowe Przedszkole nr 132.

To z czego przez wieki słynęły Swoszowice i z czym związane są do dziś to siarka. Jej znaczne pokłady odkryto na terenie wsi w XV w. – wtedy też powstała kopalnia. Siarkę wydobywano do lat 80. XIX w. Do dziś we wschodniej części wsi zachowały się wyrobiska i hałdy. Pozostałością po kopalni są także nazwy ulic takie jak Szybisko czy Siarczanogórska. Zanim zamknięto kopalnię, dzięki staraniom jej zarządcy Stanisława Mrowca w 1882 r. w Swoszowicach, w pokopalnianym budynku, uroczyście otwarto jednoklasową szkołę. W tym samym miejscu, znacznie rozbudowana szkoła, mieści się do dziś.

Choć zaprzestano wydobycia siarki wieś nadal się rozwijała – za sprawą swoszowickich wód siarczanych. Już w XVI w. o ich leczniczych właściwościach pisał Wojciech Oczko, nadworny lekarz Stefana Batorego. Pod koniec XVIII w. w Swoszowicach wzniesiono pierwsze budynki działającego do dziś uzdrowiska. Na początku XIX w. Feliks Radwański wybudował Zakład Kąpielowy i dom zdrojowy „Łazienki”. Leczyli się tu m.in. Hugo Kołłątaj i Julian Ursyn Niemcewicz.

Co jeszcze warto wiedzieć o Swoszowicach? Na przełomie XIX i XX w. na pograniczu Swoszowic i Wróblowic wzniesiono międzypolowy pancerny fort obrony bliskiej 51 1/2 „Swoszowice” (można go zwiedzać). Ciekawostką jest fakt, że w forcie, przez dwa lata, przechowywano nowohucki pomnik Włodzimierza Lenina po jego zdjęciu z postumentu w 1989 r.

W 1973 r. wieś przyłączono do Krakowa jako część dzielnicy Podgórze. Dziś należy do Dzielnicy X, której daje nazwę – Swoszowice.